

[Finansministeren]

Forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslag nr. L 251).

Med lovforslaget søger regeringen om en bemyndigelse til at optage udenlandske lån til en samlet værdi af indtil 50 mia. kr. Låntagningen vil som hidtil søges bemyndiget som en netto-bemyndigelse, som indebærer, at afdrag på udestående gæld forøger den resterende bemyndigelse med afdragenes størrelse.

Restbemyndigelsen for udenlandsk låntagning må forventes at være opbrugt i løbet af kort tid. Forøgelsen af bemyndigelsen på 50 mia. kr. skal tilskrives ønsket om at kunne styrke valutareserven, da det ikke med sikkerhed kan forventes, at den private sektor vil bidrage positivt til valutaimporten.

Det er hensigten i den kommende folketingssamling af fremlægge et forslag til en samlet lånebemyndigelse for indenlandsk og udenlandsk låntagning, da liberaliseringerne af kapitalbevægelserne har gjort opdelingen mellem indenlandsk og udenlandsk låntagning mindre velbegrunder. En fælles lånebemyndigelse vil erstatte denne og tidligere lånebemyndigelseslove.

Idet jeg henviser til lovforslaget om bemyndigelse til optagelse af udenlandske statslån med tilhørende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvilige behandling.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Hermed skal jeg for det høje Ting fremsætte:

Forslag til lov om statsgaranti for gældssaneringslån til jordbrugere.

(Lovforslag nr. L 254).

Forslaget indgår i regeringens landbrugs-pakke, som indeholder en lang række elementer, der skal bidrage til afhjælpning af landbrugssektorens nuværende problemer.

I tilknytning til dette lovforslag fremsætter boligministeren forslag til lov om ændring af realkreditlov og af lov om Dansk Landbrugs Realkreditfond. (Stående indeklån i landbrugsejendomme og fritagelse af visse lån for tinglysningsafgift).

Landbrugets samlede gæld er næsten fordoblet fra 62 mia. kr. i begyndelsen af 1980'erne til godt 111 mia. kr. i begyndelsen af 1990'erne. Det er især gælden til realkreditin-

stitutterne, der er steget. Denne gæld udgør nu godt 70 pct. af den samlede gæld.

Der er blevet flere bedrifter med høj gældsprocent. I midten af 1980'erne havde godt 18 pct. af alle bedrifter en gældsprocent på over 70, mens det her i begyndelsen af 1990'erne drejer sig om godt 30 pct. af bedrifterne eller 6.800 flere bedrifter end i midten af 1980'erne.

Det er først og fremmest heltidsbedrifternes gældsprocent, som har nået et højt niveau. Heltidsbedrifternes gennemsnitlige gældsprocent er i 1992 nået op på 60 pct. mod 51 pct. 10 år tidligere. Godt 10 pct. af heltidsbedrifterne var insolvente i 1992 mod ca. 7 pct. 10 år tidligere.

En stigende del af landbrugsproduktionen finder sted på bedrifter med høj gæld. Således fremstilles 42 pct. af landbrugsproduktionen nu på bedrifter med over 70 pct.s gæld mod godt 30 pct. i midten af 1980'erne.

Den høje gæld bevirker, at landbrugserhvervet er blevet mere sårbart over for indkomstsvingninger end tidligere. Selv om opsparingen har været betydelig højere i de sidste par år end i begyndelsen af 1980'erne, bevirker den høje gæld og realrente, at mange bedrifters overlevelse må anses for truet.

Medvirkende hertil har været de betydelige tab, som mange bedrifter har haft i 1992 som følge af den dårlige høst. Samtidig fører kreditorerne en mere restriktiv udlånspolitik end tidligere, og dertil kommer den generelle usikkerhed om udviklingen i indtjeningen som følge af EF-reformen og GATT-forhandlingerne.

Regeringen finder derfor, at der skal gøres en særlig indsats for landmænd, der udviser gode indtjeningsforhold i deres bedrift, men hvis overlevelsessevne er truet som følge af høj gæld.

Det foreslås, at der til jordbrugere, der har

- en gældsprocent på mindst 70,
- jordbrug som hovederhverv eller mindst 900 timer på bedriften og
- økonomisk overlevelsessevne,

kan ydes et statsgaranteret lån i Dansk Landbrugs Realkreditfond til omlægning og sanering af gæld.

Garantien ydes for lån, der udgør indtil 30 pct. af ejendommens kontantværdi. Lånet kan dog højst udgøre et beløb, der svarer til den samlede værdi af restgælden den 28. februar 1993 for gæld, der er pantsikret ud over 70 pct.